

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

55. An si particula super manum, v. g. communicantis, sint virtute
Rubricæ Missalis manus lauandæ, & aqua in Sacrarium infundenda? Et
quid, si cadat super vestem Monialis, vel in terra, tabula, panno ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

eus, Deo commendat. Quod si poruit accipere, ne deinde sit sollicitus tentare, vel præcipere prædictæ barbæ lotionem; melius enim est vitare turbationem fidelium, quam Rubricarum apicem, eiusmodi cautelas præcipientem obseruare. Ita ille. Sed hæc opinio mihi non placet, nec enim Ecclesiæ Rubricæ præcipiunt turbationem Fidelium, sed reuerentiam, quam ipsi debent diuinissimo Sacramento; idè puto in tali casu lotionem barbam esse purgandam, & aquam reponendam in piscinam. Sic Doctores citandi.

Sup. hoc in vers. not. præteritæ.

2. Sed quid dicendum, si sanguis caderet super barbam Sacerdotis? Pater Tamburinus *vbi supra* fuit nimis indulgens in barbæ secularium; sed Bartholomæus ad Angelis *Dial. §. 713*; est nimis rigidus in Sacerdotum barbæ; putat enim in tali Casu barbam Sacerdotis post trinam lotionem esse abradendam, & combutendam. Mihi placet opinio, quam refert & sequitur Trullench *de Sacram. lib. 3. c. 8. dub. 23. n. 16.* asserens, in isto casu sufficere, si repetita lotionem Sacerdos barbam purget. Et hanc sententiam tenet etiã Dicastillus *de Sacram. tom. 1. tract. 5. disp. 4. dub. 15. num. 301*. *vbi sic ait*: Addit Bartholomæus ab Angelis, barbam Sacerdotis post trinam lotionem abradendam, & combutendam esse, quoties Christi Sanguis super barbam Sacerdotis ceciderit. Quod tamen facillè ferent Monachi, quibus plerisque familiare est, barbam ad curem rasare; quod & multi alij Clerici Regulares, & seculares etiam faciunt. Italis verò, & Germanis Sacerdotibus secularibus, & non paucis etiam Regularibus, qui more gentis barbicolæ sunt, durum satis in praxi videbitur, quorù causam tuendè suscepit Bonacina *supra*: tum quia (inquit ille) non est vsu receptum (quasi verò res esset tam frequens, vt ex vsu, & frequentia possemus sumere argumentum); tum quia Sacerdotes aut obligandi essent ad non deferendam barbam (quidni) obligentur? imò ad non nutriendam cæleriore more seminarum, (quod non pauci faciunt;) aut saltem (inquit ille) aliquando cogerentur lubitrij notam subire abrafa, & combusta barba. Quamobrem putat Bonacina sufficere, si repetita lotionem barbam purgent, iuxta receptam consuetudinem. Hucusque Dicastillus.

RESOL. LV.

An si particula cadat super manum v. g. communicantis, sine virtute Rubricæ Missalis manu lauanda, & aqua in Sacrarium infundenda?
Et quid si labatur super vestes Monialis, vel in terra, tabula, panno profano, vel aliqua alia re, vel super barba communicantis, vel si laicum sustulerit è terra, &c.
Et quid faciendum, si in supradictis locis, & partibus ceciderit aliquid è sanguine?
Et quid, si ex Hostia, vel sanguine aliquid ceciderit in panno sacro, videlicet super manicam Alba, Mappam, linteum, seu pallam, &c. Ex part. 10. tract. 13. & Misc. 3. Ref. 49.

§. 1. **N**egatiuam sententiam tenet Pellizzarius, *tract. de Monialibus, c. 10. sect. 3. subsect. 1. num. 241*. *vbi sic ait*: Quod si hic obiter quæras, an casu, quod particula consecrata labatur super veste Monialis communicantis, aut super aliqua alia re, vel etiam super manibus ipsiusmet Monialis, obseruari debeat rubrica Missalis, quæ ita habet: Si ceciderit (hostia scilicet consecrata) extrà corporale in mappam, seu alio quouis modo in aliquod linteum, mappa, vel linteum huiusmodi diligenter lauetur, & lotio ipsa in Sacrarium effundatur. Respondetur, quòd cum ista Rubrica loquatur expressè de mappis,

sup. hoc & aliis casibus contentis in hac Res. lege doctrinam Res. præteritæ, & signatè §. 1.

seu linteis, non videtur extendenda ad alios similes casus; & consequenter neque ad eos, qui hic proponuntur; idque iuxta communem regulam, quod vbi agitur de obligatione imponenda, strictè interpretatio faciendâ est; præter quam quod obseruatio illius rubricæ esset valde onerosa in casibus hic propositis, vt facillè consideratî constabit; verum tamen est, quòd in simili diligenter inspiciendum est, num in loco, super quo cadit hostia consecrata, ad sit aliquod illius fragmentum; & si quod est, aliquo ex modis indicatis attollendum est reuerenter, quin etiam esse vidè decens, vt Moniales ipsæ abluerent rem illam, super qua cadit particula consecrata, itaque ad maiorem reuerentiam Sacramenti. Quæ omnia confirmari maxime possunt ex doctrina, quam tradit Suarez *de off. de Euchar. sect. 1. nimirum ea, quæ in Missali proponuntur sub titulo, de Defectibus, solum esse interpretationes quasdam doctrinales (non verò speciales constitutiones inducentes nouam obligationem) & quidem daras iuxta doctrinam probabilem; non tamen magis obligare, quam res ipsas, aut doctrinam in qua eæ fundantur. Ita docti viri à me conuicti, & præsertim P. Zanettus alibi citatus. Hucusque Pellizzarius, quem sequitur Baucius *in Miscell. Casuum Conscien. tom. 2. post Opuscul. 4. in appendice, quæst. 7.**

2. Sed ego contrariæ sententiæ adhaero, & præto Rubricam Missalis non apponere illa exempla, & casus taxatiuè, sed demonstratiuè; respectu enim ad casus, qui ordinariè contingere poterant; vnde non ex hoc sequitur minime extendendam esse ad alios, & similes casus, in quibus militat eadem ratio; Ex ita Rubricam illam intellexerunt omnes fere Doctores, vt apparet exemplis adiciendis, quæ ponit Franciscus Nigro *in Additionibus ad Peram Kay. de ad. celebrandi Missam, part. 2. regul. 7. num. 5. vbi sic ait*: Quæ res quid præstare teneatur celebrans, si particula Communionis ceciderit in terra. Respondetur, quòd locus radi debet, quantum sufficit; hoc est, quanta est superficies terræ tactæ, & rasum totum debet in Sacrarium; Si vero ceciderit in tabula, eadem ratione fiat: quòd si in panno profano, tunc laui debet per tres vices, & ablutio reponi debet in Sacrarium. vt aliqui dicunt, quos sequitur P. Timarchus, licet nonnulli dicant, quòd pannum lotum scindi debet, & comburi; verum hoc fit, si ceciderit de sanguine, vt ait Posséuinus *de Officio curat. cap. 8. num. 4.* lauari ergo solum debet ob reuerentiam Sacramenti etiam si fragmentum non possit distendi, & tunc pannum pluries lauari debet, non verò comburi vt docent Henriquez *lib. 8. cap. 28. num. 4.* Sotus *in 4. dist. 10. quæst. 2. art. 8.* Gauantus *in Commun. rub. Missal. part. 3. tit. 10. num. 15.* & alij; si autem ceciderit in panno sacro, videlicet super manicam Albæ satis erit si lauetur, & fiat vt supra sine scissura; Posséuinus loco citat. Et hæc omnia sunt conformata *Rub. Missal. de defectibus in Missis. occurrit. Quid est faciendum, si cadat Sacramentum super barbam communicandi; quòd satis est si barba pluries lauetur, si quidem barbæ magis patendum est, quam tapetibus, & aliis pannis. Quid si Laicus, parricidius, aut Sacerdotem, particulam sustulerit è terra? Posséuinus loco cit. docet, quòd lauari debent manus Laici, & ablutio reponenda est in Sacrarium propter eandem rationem. Et hæc omnia docet Nigro *vbi supra*, & communiter Doctores. Dicendum est itaque in prædicta Rubrica comprehendî casus similes; nam vt ego alibi probaui, casus in quo militat eadem ratio, dicitur comprehensus in casu expressè vt nota Glossa communiter recepta, *cap. 1. verb. Italia, de tempor. Ordinam. in 6.**

RESOL.

ANTO
Opera
Tom. 10
E III